

9. Drogi życia – kapłaństwo

1. CELE LEKCJI – WYMAGANIA OGÓLNE

- ukazanie roli współczesnego kapłana.

2. TREŚCI NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE

uczeń:

- na podstawie wiedzy osobistej podaje źródła ustanowienia kapłaństwa;
- rozpoznaje funkcje i urzędy, które pełnią osoby duchowne;
- swoimi słowami określa rolę kapłana w Kościele;
- wymienia cechy współczesnego kapłana.

3. POJĘCIA, POSTACI

- powołanie,
- kapłan.

4. WARTOŚCI

- kształtowanie postawy szacunku wobec kapłanów.

5. SCHEMAT LEKCJI

- powtórzenie wiadomości z klasy I na temat kapłaństwa,
- podjęcie decyzji o kapłaństwie,
- cechy współczesnego kapłana.

6. PROPOZYCJA REALIZACJI

Wprowadzenie

Metoda – powtórka ze wskazaniem. Nauczyciel przygotowuje kartki z pytaniami dotyczącymi kapłaństwa (załącznik 1). Temat ten był omawiany w klasie I. Nauczyciel podchodzi do ucznia i prosi o wylosowanie jednej kartki, odczytanie na głos pytania i wskazanie kolegi, który ma udzielić odpowiedzi na pytanie; jeżeli uczeń odpowie prawidłowo, w nagrodę losuje kolejne pytanie i wskazuje następną osobę, która udzieli odpowiedzi, i tak do wyczerpania pytań.

Podsumowanie: co roku liturgia Wielkiego Czwartku przypomina nam o ustanowieniu sakramentów Eucharystii i kapłaństwa. Jezus uczynił to w przeddzień

swojej śmierci. Nie była to zwykła śmierć w skutek wyroku ludzkiego sądu. To był akt ofiary, a zatem typowa czynność kapłańska (kapłani we wszelkich kulturach zajmowali się składaniem rozmaitych ofiar na ołtarzach poświęconych bóstwom). Polecenie Jezusa – „to czyńcie na moja pamiątkę” – oznacza powierzenie Apostołom i ich następcom zadania uobecniania Jego ofiary na ołtarzach całego świata aż do skończenia świata.

Rozwinięcie tematu

Metoda – wykład. Podjęcie decyzji o kapłaństwie jest po ludzku trudne i trzeba pamiętać, że jest wiążące do końca życia. Najpierw mężczyzna musi zadać sobie pytanie: czy to ja chcę zostać księdzem, czy też czuję się wezwany do kapłaństwa? Św. Marek Ewangelista mówi, że Jezus „przywołał do siebie tych, których sam chciał, a oni przyszedli do Niego. I ustanowił Dwunastu” (Mk 3, 13 n). Na ostateczne podjęcie decyzji o kapłaństwie kandydat ma sześć lat. Dla niektórych to za dużo, dla innych potrzeba aż tylu lat przemyśleń, żeby podjąć właściwą decyzję. W tym rozeznawaniu na pewno pomagają modlitwa i głęboka refleksja. Ważna jest też rozmowa ze spowiednikiem, znajomym księdzem i najbliższymi osobami. Po wstąpieniu do seminarium dużą pomocą są wykładowcy i przełożeni, którzy mają stwierdzić, czy kandydat nadaje się na kapłana w danym kościele lokalnym. Jednak ostateczna decyzja należy do samego człowieka.

Jaki powinien być kapłan trzeciego tysiąclecia? Św. Jan Paweł II mówił, że współczesny kapłan ma być kontynuatorem kapłanów, którzy w minionych wiekach kierowali życiem Kościoła. A równocześnie musi się dostosować do każdej epoki i każdego środowiska. Musi odkryć potrzeby duchowe społeczeństwa, określić konkretne i główne zadania oraz odpowiadające im metody duszpasterskie, by stosownie odpowiedzieć ludzkim oczekiwaniom (Św. Jan Paweł II, „Anioł Pański” 14.01.1990, *Formacja Kapłańska*, s. 13).

Metoda – 5 z 25. Nauczyciel rozdaje uczniom kartki z cechami charakteryzującymi kapłana (załącznik 2) i prosi, aby każdy uczeń wybrał pięć cech, którymi powinien wyróżniać się współczesny kapłan. Wybrane cechy uczniowie zapisują w zeszytach pod nagłówkiem: Cechy współczesnego kapłana – mój wybór. Następnie nauczyciel dzieli klasę na grupy i każda z nich typuje pięć cech wyróżniających kapłana. Wybrane cechy uczniowie zapisują w zeszytach pod nagłówkiem: Cechy współczesnego kapłana – wybór grupy. Po zakończonej pracy przedstawiciel grupy podaje wybrane cechy, które są zapisywane na tablicy; cechy, które zdobyły największą liczbę głosów, są wyborem klasy. Uczniowie zapisują je w zeszytach pod nagłówkiem: Cechy współczesnego kapłana – wybór klasy.

Podsumowanie: krótki komentarz nauczyciela na temat pięciu cech kapłana wybranych przez klasę.

Zakończenie

Wybrane myśli papieża Franciszka na temat kapłaństwa (zob. podręcznik).

Notatka

Zob. konspekt.

Korelacja z edukacją szkolną:

- a) wiedza o społeczeństwie – rola kapłana w życiu społecznym.

7. INNE MOŻLIWOŚCI REALIZACJI

Nauczyciel może poprosić uczniów o przeczytanie z podręcznika wypowiedzi na temat kapłaństwa papieży św. Jana Pawła II i Franciszka oraz ks. abp. H. Hosera. Następnie uczniowie mogą zapisać w zeszyte główne myśli tych hierarchów. Po zakończonej pracy wybrani uczniowie odczytują zapisane zdania, co może być początkiem dyskusji na temat roli współczesnego kapłana w świecie.

8. ALTERNATYWNE TEKSTY DO WYKORZYSTANIA

SZCZEGÓŁOWE ZADANIA KAPŁANÓW OKREŚLAJĄ DOKUMENTY KOŚCIOŁA:

- 1. Troszczą się o wspólnotę ludzi wierzących:** „Prezbiterzy wykonując w zakresie swej władzy urząd Chrystusa Głowy i Pasterza, gromadzą w imieniu biskupa rodzinę Bożą, ożywioną braterską jednością, i doprowadzają do Boga Ojca przez Chrystusa w Duchu Świętym. Do wykonywania tej służby, jak i do innych zadań prezbitera, zostaje udzielona władza duchowa, która dana jest dla budowania. W budowaniu zaś Kościoła prezbiterzy winni obcować ze wszystkimi z nadzwyczajną dobrocią, na wzór Pana. Winni postępować w stosunku do nich nie według ludzkiego upodobania, lecz zgodnie z wymaganiami nauki i życia chrześcijańskiego. (...) Urząd zaś pasterza nie ogranicza się do troski o każdego z wiernych z osobna, lecz także rozciąga się na formowanie autentycznej wspólnoty chrześcijańskiej”. (DK6)
- 2. Głoszą ewangelię:** „Lud Boży jednoczy się przez słowo Boga żywego, wymagane z całą słusnością z ust kapłanów. Ponieważ zaś nikt nie może być zbawionym, jeśliby w pierw nie uwierzył, prezbiterzy jako współpracownicy biskupów mają przede wszystkim obowiązek opowiadania wszystkim Ewangelii

Bożej, aby wypełniając nakaz Pana: „Idąc na cały świat, głosicie Ewangelię wszelkiemu stworzeniu” (Mk 16, 15), tworzyli i pomnażali Lud Boży. Przez zbawcze bowiem słowo rodzi się wiara w sercach niewierzących, a w sercach wierzących rozwija; dzięki niej powstaje i wzrasta wspólnota wiernych, według słów Apostoła: „Przeto wiara rodzi się z tego, co się słyszy, tym zaś, co się słyszy, jest słowo Chrystusa” (Rz 10, 17). (DK4)

3. **Jedną ludzi z Bogiem:** „(...) przez chrzest wprowadzają ludzi w Lud Boży; przez sakrament pokuty jedną grzeszników z Bogiem i Kościołem; przez olej chorych krepia cierpiących; przede wszystkim zaś przez odprawianie Mszy sakramentalnie składają ofiarę Chrystusa” (DK5). „Skoro Chrystus powierzył swoim Apostołom posługę jednania (, to biskupi, jako ich następcy, oraz prezbiterzy, współpracownicy biskupów, nadal spełniają tę posługę. Bowiem na mocy sakramentu święceń biskupi i prezbiterzy mają władzę odpuszczania wszystkich grzechów «w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego»”. (KKK 1461)
4. **Udzielają chrztu:** „Zwyczajnym szafarzem chrztu jest biskup i prezbiter, a w Kościele łacińskim także diakon (. W razie konieczności może ochrzcić każda osoba nawet nieochrzczona, mająca wymaganą intencję. Wymagana intencja polega na tym, aby chcieć uczynić to, co czyni Kościół, gdy chrzci, i zastosować trynitarną formułę chrzcielną. Kościół widzi uzasadnienie tej możliwości w powszechnej woli zbawczej Boga (oraz konieczności chrztu do zbawienia”. (KKK 1256)
5. **Namaszczają chorych:** „Kościół w czasach apostołskich zna jednak specjalny obrzęd przeznaczony dla chorych. Mówi o tym św. Jakub: «Choruje ktoś wśród was? Niech sprowadzi kapłanów Kościoła, by się modlili nad nim i namaścili go olejem w imię Pana. A modlitwa pełna wiary będzie dla chorego ratunkiem i Pan go podźwignie, a jeśliby popełnił grzechy, będą mu odpuszczone» (Jk 5, 14-15). Tradycja uznała w tym obrzędzie jeden z siedmiu sakramentów Kościoła”. (KKK 1510)
6. **Odprawiają Mszę Świętą:** „Swoją zaś świętą urzęd sprawują przede wszystkim wkulcie czy *uczcie eucharystycznej*, w której działając w zastępstwie (*in persona*) Chrystusa i głosząc Jego tajemnicę, łączą modlitwy wiernych z ofiarą Tego, który jest ich Głową, i uobecniają we Mszy Świętej, aż do przyjścia Pańskiego, jedyną świętą ofiarę Nowego Testamentu, mianowicie Chrystusa, ofiarującego się raz jeden Ojcu na ofiarę niepokalaną”. Z tej jedynej ofiary czerpie swoją moc cała ich posługa kapłańska”. (KKK1566)

9. Drogi życia – kapłaństwo

Załącznik 1

1. Wymień czterech hierarchów Kościoła (urzędy).
 2. Wymień trzech hierarchów Kościoła (nazwiska).
 3. Wymień stopnie święceń kapłańskich.
 4. Co to jest formacja kapłańska?
 5. Na czym polega formacja kapłańska?
 6. Kto ustanowił sakrament kapłaństwa?
 7. Kiedy został ustanowiony sakrament kapłaństwa?
 8. Co oznacza pojęcie *In persona Christi*?
-

Załącznik 2

CECHY KAPŁANA

1. Nawiązuje relacje z ludźmi, rozmawia z nimi.
2. Daje świadectwo swoim życiem.
3. Nie jest przygnębiony swoim kapłaństwem.
4. Podejmuje różne formy ewangelizacji.
5. Wrażliwy.
6. Swobodny w relacji z ludźmi.
7. Wierzący.
8. Poważny.
9. Wykształcony.
10. Wesół.
11. Angażujący się w życie polityczne kraju.
12. Wspierający rodziny.
13. Bez własnego majątku (ubogi).
14. Wspierający materialnie potrzebujących.
15. Dobry spowiednik.
16. Dobry kaznodzieja.
17. Dyspozycyjny.
18. Sympatyczny.
19. Dobry organizator.
20. Wzór godny naśladowania.
21. Medialny.
22. Przystojny.
23. (Uczeń może podać trzy swoje propozycje cech).
- 24.
- 25.